

REFERAT FRA MØTE I FAGRÅDET FOR NORM

17. MARS 2022

Biblioteket A9, Avdeling for mikrobiologi og smittevern, UNN

Til stede: Linda Rui (NFA), Kjersti Wik Larssen (St. Olavs Hospital), Jon Birger Haug (SØF, NFIM), Didrik Vestrheim (FHI), Anne-Sofie Furberg (NORM), Gunnar Skov Simonsen (NORM, ref.)

Forfall: Aasmund Fostervold (SUS, NFMM), Heidi Cecilie Villmones (SIV), Brian Guennigsman (UNN, NITO)

Sak 01 / 22 Godkjenning av referat, innkalling og saksliste

Referat, innkalling og saksliste godkjent.

Sak 02 / 22 Driftsrapportering for NORM 2021

Utkast til driftsrapport for NORM 2021 var sendt ut i forkant av møtet. Som følge av pandemien har Helsedirektoratet besluttet at smittevernregistrene ved FHI i år bare skal rapportere kort på nøkkeltall via e-mail, og at øvrig rapport kun er til intern bruk. NORM har imidlertid ønsket å forfatte en driftsrapport i henhold til mal som dokumentasjon for senere bruk.

Dokumentet ble kort gjennomgått og diskutert. Det ble reist spørsmål ved om malen er formålstjenlig for vurdering av NORM, og om man har diskutert med de øvrige smittevernregistrene hvordan dokumentasjon og evaluering kan utformes på en mest mulig relevant måte. Dette har tidligere vært tatt opp med FHI, men NORM sentralt vil følge opp saken. For øvrig viste gjennomgangen at det har vært god framdrift i NORM i 2021 til tross for pandemien, inkludert omfattende publisering av artikler basert på materialer i NORM og/eller økonomisk støttet av NORM. Etter retting av feil i referanselisten vil endelig rapport bli lagt ut på hjemmesiden.

Sak 03 / 22 Oppsummering av status for NORM/NORM-VET 2021

Arbeidet med rapporten for 2021 er godt i gang. Deltagerlaboratoriene hadde ferdigstilt registreringen medio januar, og tross noen forsinkelser av IT-teknisk art er lister for kvalitetskontroll av uvanlige og/eller usannsynlige resultater nå sendt ut. Det forventes at et ferdig kvalitetssikret datasett er tilgjengelig over påske slik at NORM-atlas kan oppdateres og rapportskrivingen komme i gang.

Det ble diskutert ulike forslag til temabokser som NORM sentralt kan arbeide videre med:

- Screening for karbapenemaseproduksjon i *Enterobacterales* utenom *E. coli* og *Klebsiella* spp. (Ørjan Samuelsen).
- Bruk av procalcitonin i antibiotikastyring (Jon Birger Haug).
- Variasjon mellom helseforetak og regioner med hensyn til antibiotika-bruk under/etter pandemien (KAS/ASP).
- Importsmitte av antibiotikaresistens under/etter pandemien (Oliver Kacelnik).
- AMR-undersøkelser i miljøet / One Health (sjekk med Astrid Wester).
- Klinisk problemstilling fra primærhelsetjenesten (Linda Rui sjekker med ASP).
- AMR hos barn (Christian Thaulow).
- Gruppe G og gruppe C streptokokker (Didrik Vestrheim kontakter Oddvar Oppegaard).
- Bærerskap av *S. aureus* hos den generelle befolkning (Dina Stensen).

Det er for øvrig planlagt å legge inn et avsnitt i appendix for metodebeskrivelse om fortolkning av resultater fra helgenomsekvensering/fylogeni.

Sak 04 / 22 Status for overvåkingsopplegget i NORM 2022

Kort oppdatering om framdrift for overvåkingen i 2022. Programmet er forholdsvis avgrenset, og unntatt noen mindre spørsmål om panelet for *Haemophilus influenzae* har laboratoriene kommet godt i gang med arbeidet.

Sak 05 / 22 Oppfølging av tildelte forskningsmidler fra NORM

Fagrådet hadde på forhånd gjennomgått tilbakemeldingene fra forskere som har fått tildelt prosjektstøtte fra NORM. For enkelte prosjekter er det gått så lang tid uten framdrift at Fagrådet anbefaler at midlene tilbakekalles. Videre er rapporteringen i noen tilfeller såpass mangelfull at det er uklart om midlene vil bli brukt i henhold til søknad. NORM sentralt vil da etterspørre nærmere informasjon før endelig beslutning kan fattes. Endelig er det en del prosjekter der midlene er brukt og det kun gjenstår publikasjon og sluttrapport. I slike tilfeller vil NORM sentralt sende ut en påminnelse om krav til kreditering og oversendelse av publikasjon.

For utlysning i 2022 minner Fagrådet om annonsering i Pestposten som en egnet kanal. Videre skal NORM sentralt oppdatere oversiktene over publikasjoner og tildelinger på hjemmesiden. Oversiktene skal organiseres med nyeste oppføringer øverst for å gi bedre oversikt.

Sak 06 / 22 Oppdatering om NORM-Atlas

Det har vært langvarige utfordringer med å laste opp og vedlikeholde driften av den nettbaserte presentasjonen av NORM-data på www.NORM-atlas.no. Disse problemene er omsider løst slik at NORM-atlas igjen er i drift, og dette er varslet i nettverket. De viktigste endringene som er kommet på plass er:

- Endring fra S versus (I + R) til (S + I) versus R i samsvar med endrede definisjoner fra EUCAST og anbefalinger fra ECDC.
- Endring av geografisk lokalisering fra postnummer til kommune i henhold til forskriften. Dette har ingen betydning for presentasjonen av regionale data, men er viktig for den underliggende tilordningen av korrekt region.
- Korrekt framstilling av lange tidsserier
- Oppdatering av data fram t.o.m. 2020. Data fra 2021 vil bli lagt til før sommeren 2021 når kvalitetssikringen er ferdig.

Et gjenstående spørsmål er hvordan man kan vise ikke-kontinuerlige tidsserier på en god måte. NORM sentralt vil jobbe videre med dette i tiden framover.

Sak 07 / 22 Overvåking av resistens i miljøprøver – NORM ECO / AMR NORSE

Det er flere pågående initiativer i Norge for å vurdere eventuell resistens-overvåking av miljøprøver innenfor rammen av One Health. NORM er involvert i et forskernettverk på FHI (AMR NORSE) og utredningsarbeid i regi av Vitenskapskomiteén for mat og miljø (VKM) med arbeidstittel NORM-ECO. Fagrådet diskuterte ulike aspekter av slik overvåking når det gjelder nytte, praktisk gjennomførbarhet, reproduserbarhet og eventuelle tiltak ved funn. Det vil bli gitt oppdatert informasjon når arbeidet i prosjektene er kommet lengre.

Sak 08 / 22 Oppdatering om status for overflytting av NORM databasen fra Helse Nord IKT til Norsk helsenett

Det er tidligere besluttet at NORM databasen skal overføres til Norsk helsenett (NHN), og på sikt skal tilgangen styres gjennom Helseanalyseplattformen. Det har tatt tid å komme i gang med flyttingen på grunn av uklarheter om fordelingen av det økonomiske ansvaret mellom Helse Nord IKT og UNN for å dekke utgiftene til NHN. Dette er nå avklart, og forhåpentligvis kan prosessen komme i gang igjen. De inngåtte avtalene for drift av registeret må oppdateres som en del av arbeidet.

Sak 09 / 22   Prosess for strategisk diskusjon om resistensovervåking i Norge

Både Fagrådet og NORM sentralt har ønsket å komme i gang med en gjennomgripende strategisk diskusjon om framtidens resistensovervåking. Sentrale premisser ved etableringen av NORM er endret ved at de mikrobiologiske metodene nå er standardiserte og laboratorienes egne data er digitaliserte med bruk av felles koder. Etablering av en nasjonal laboratoriedatabase kan på sikt bli en viktig ressurs, særlig for oppdatert presentasjon av resistensdata på internett. Fagrådet framholder at man fortsatt ser stor verdi av dagens modell, men at man bør utvikle systemet ved å ta i bruk nye verktøy inkludert maskinlæring. Et sentralt spørsmål blir overgang til full personidentifiserbarhet som vil gjøre det mulig å koble høykvalitet NORM-data med andre registre på individnivå.

Det er enighet om å fortsette diskusjonen, og det kom flere forslag til videre prosess. Det kan være aktuelt å gjennomføre en mer formell evaluering av overvåkingssystemet, eventuelt med bidrag fra EPIET-kandidat på FHI. NORM sentralt vil også forespørre nordiske kolleger innenfor resistensovervåking om å gi innspill på hvordan de ser framtidige muligheter innenfor området. Det trekkes ingen konklusjon, men diskusjonen videreføres i senere møter med Fagrådet.

Sak 10 / 22   Eventuelt

- Vurdering av forskningssøknad (Gladstone et al). Innsendt søknad er blitt vurdert og godkjent av Fagrådet. NORM sentralt følger opp overfor søker. Det ble i forbindelse med behandlingen diskutert kriterier for krav til REK-søknad og eventuell behandling av Personvernombud (PVO). NORM sentralt ønsker å ta dette opp med de aktuelle instanser på prinsipielt grunnlag og vil initiere en slik prosess.
- AMR-HAI møte på Gardermoen 22-24 november 2022. Det pågår en diskusjon med de øvrige arrangørene om det skal gjennomføres fysisk konferanse i 2022, og om hvordan denne i så fall bør organiseres. Fagrådet og NORM sentralt er enige om at den etablerte modellen med en enkelt møtedag fordelt på NORM deltagermøte og fellesesjon nær Gardermoen flyplass er mest hensiktsmessig.

Det ble avtalt at Fagrådets møte høsten 2022 skal avholdes torsdag 20. oktober. NORM sentralt vil planlegge for et fysisk møte med sosialt arrangement og eventuelt gjennomgang av forskningsrapportering onsdag 19. oktober.

Tromsø 18.03.2022